

DVACET LET S NÁMI

EVROPSKÉ DNY HANDICAPU

1.-5. 10. 2012

TWENTY YEARS WITH US

THE EUROPEAN DISABILITY DAYS

ASOCIACE TRIGON

OSTRAVA!!!

ÚVODNÍ SLOVO PREFACE	2
PARTNERSTVÍ PARTNERSHIP	
ODBOBNÝ PROGRAM EXPERT'S PROGRAM	3
OSTRAVA JE VE VYUŽÍVÁNÍ BOBATH KONCEPTU NAPROSTO VÝJIMEČNÁ OSTRAVA IS UTTERLY EXCEPTIONAL IN USING BOBATH CONCEPT	4
I HANDICAPOVANÍ SE MOHOU O SVÉ FINANCE STARAT ZODPOVĚDNĚ EVEN DISABLED CAN RESPONSIVELY HANDLE THEIR FINANCE SOCIAL	6
SOCIÁLNÍ PODNIK NENÍ JEN ALTERNATIVA, ALE I POTŘEBA ENTERPRISE IS NOT ONLY EVENTUALITY BUT ALSO NECESSITY	8
DOPROVODNÝ PROGRAM ACCOMPANYING PROGRAM	
DVACET LET S NÁMI TWENTY YEARS WITH US	10
KŘIŠŤÁLOVÝ KAMÍNEK 2012 CRYSTAL PEBBLE 2012	12
CENA FAIR PLAY ČESKÉHO HNUTÍ SPECIÁLNÍCH OLYMPIÁD PUTUJE DO ITÁLIE FAIR PLAY PRIZE FORM CZECH SPECIAL OLYMPICS MOVEMENT GOES TO ITALY	16
O VÝROBKY KLIENTŮ CHRÁNĚNÝCH DÍLEN BYL OPĚT ZÁJEM INTEREST IN SHELTERED WORKSPACES PRODUCTS PERSIST	18
BABIČKA S DĚDOU, TI ALE JEDOU GRANDMA AND GRANDPA ARE ROLLING	20
DĚTI Z POLSKA VYSTAVUJÍ V GALERII POLISH CHILDREN EXHIBITS IN GALLERY	21
EVROPSKÉ DNY HANDICAPU UZAVŘELA VĚDOMOSTNÍ SOUTĚŽ THE EUROPEAN DISABILITY DAYS WERE CLOSED BY KNOWLEDGE QUIZ	22
PARTNERSTVÍ PARTNERSHIP	24

Milí přátelé,

v letošním roce jsme společně oslavili významné jubileum 20 let Evropských dnů handicapu v Ostravě.

Když jsem před patnácti roky poprvé vycestovala k našim partnerům do Bretaně, uvědomila jsem si, že máme v péči a přístupu k lidem s handicapem zpoždění několika desetiletí. A netýkalo se to pouze materiální oblasti jako speciálních pomůcek, ale především vnímání znevýhodněného člověka jako rovnocenného spoluobčana, který je schopen s větší či menší podporou žít plnohodnotný a samostatný život. Pochopila jsem, že ke snížení tohoto náskoku musíme vyvinout mimořádné úsilí a neméně důležité je pracovat na tom, aby naší činnosti a tomu, co a proč chceme změnit, bylo správně rozuměno.

Dnes si kladu otázku, do jaké míry se nám podařily naše vize naplnit a změny uskutečnit. V mnohém jsme uspěli, o čemž svědčí nejen prezentace a příklady dobré praxe odborníků na konferencích a seminářích v letošním roce. Výměna

zkušeností na mezinárodní úrovni je neocenitelným přínosem pro zlepšení kvality života osob s handicapem i v dnešní době. Mnohdy, aby změny mohly přejít do praktického života, je však zapotřebí i přijetí nových legislativních kroků. Stále je zapotřebí méně předsudků a více odvahy, solidarity a samostatného myšlení. V této souvislosti je na místě ve společnosti apelovat mnohem intenzivněji na „jakési obecné vzpomínání člověka“, jak to výstižně pojmenoval Václav Havel. Tím chci říci, že před námi všemi stojí ještě hodně práce.

Dovolte mi poděkovat vám všem, kteří jste ochotně věnovali svou odbornost, nasazení, volný čas i kreativitu ke zlepšení života handicapovaných spoluobčanů.

Josefa Bugejová Olga

Dear friends,

this year we have together celebrated important jubilee of 20 years of European disability days in Ostrava. When I travelled for a first time to our partner in Bretagne fifteen years ago I realized, that we had delay of few decades in care and approach towards disabled people. And this delay wasn't only about material things such as special aids, but mainly about perception of disabled as equal citizens, who are able to, with more or less help, live full-bodied and independent lives. I realized that to catch up that delay we must put in a great effort, but we must also communicate our doings and what we want to change in order to be understood.

I ask myself a question today- how much we have succeeded in fulfilling our visions and how much a change we made? We succeeded in many things, as can be witnessed not only by presentation and good practice of experts on conferences and seminars this year. Experience exchange on international level

is priceless contribution for improvement of quality of life of disabled people today. For changes to be able to come in practice, there is oftentimes a need for some legislative steps. Still there is a great need of less prejudices and more courage, solidarity and independent thinking. That said, it is also in place to appeal more intensively in society for „some general uptaking of man“ as eloquently said by Vaclav Havel. I want to remark that we all still have a lot of work to do. Let me thank all of you, who gladly offered your expertise, efforts, free time and creativity to improve lives of disabled people.

**Jaroslava Wenigerová, poslankyně
Parlamentu České republiky
a spoluzakladatelka EDH**

Ostrava hostí již dvě desetiletí Evropské dny handicapu a jejich výsledek je patrný na každém kroku. V roce 1992 se o handicapovaných skoro vůbec nemluvalo, jako by vůbec nebyli. Pokrok je viditelný, hmatatelný – máme být na co hrdí a musím říct, že naše město je jedno z nejlepších v oblasti péče o znevýhodněné osoby.

**Martin Štěpánek, náměstek primátora
statutárního města Ostravy**

Evropské dny handicapu patří k nejvýznamnějším akcím, které město Ostrava dlouhodobě podporuje. Letos to je částkou 1,8 milionu korun. Ceníme si práce jejich organizátorů, kteří mimo jiné ukazují, jak široký záběr má činnost našich neziskových organizací.

**Ivo Schötta, ředitel podnikové
nadace Preciosy**

Je minimálně morální povinností těch šťastnějších a úspěšnějších, a to jak lidí, tak i firem, aby pomáhali těm, kteří štěstí žít bez handicapu nemají. Je potřeba i motivovat a odměnit ty, kteří se pomoci postiženým věnují. Vždyť je to jistě velice náročná činnost.

**Taťana Kudějová, ředitelka Nadace
Taťany Kuchařové – Krása pomoci**

Osobně bych celému týmu, který tuto akci připravuje, vyjádřila svůj obdiv za elán, s jakým EDH připravují. Popřála bych jim nejméně dalších dvacet let tak úspěšných jako předchozí

ročníky. Takovýchto kvalitních počínů evropské úrovně, které vycházejí přímo z potřeb naší společnosti a pomáhají poodhalit život lidí s handicapem ostatním, je stále v naší zemi málo.

**Anna Olszewska, generální konzulka
Konzulát Polské republiky v Ostravě**

Dvacetileté jubileum Evropských dnů handicapu znamená dvacet let neobyčejně důležité, krásné a zároveň velice potřebné myšlenky pro současný svět, pomáhání osobám s handicapem, které žijí mezi námi. Osobně si cením možnosti podporovat činnost Asociace TRIGON. Naše spolupráce mi dává pocit satisfakce, že se účastníme důležité a potřebné věci, a také absolutní přesvědčení, že handicapovaný neznamena horší.

**Martin Tichý, vedoucí Eurocentra
Ostrava**

Domnívám se, že většina se na lidi s handicapem stále dívá s určitým despektem. Tento pohled je třeba měnit a handicapovaným v začleňování do společnosti dále pomáhat. Asociace TRIGON jasně dokázala, že v tomto úsilí patří mezi nejschopnější a nejvytrvalejší. Díky své síti zahraničních partnerů ze zemí EU navíc může do našeho regionu přinést spoustu nových poznatků, které mohou handicapovaným zlepšit kvalitu života.

**Jaroslava Wenigerová, member of
Czech parliament and co-founder of
EDH**

Ostrava hosts European Disability Days already for two decades and outcome of that is visible on every step. In 1992, disabled were rarely spoken about, it was like they don't even exist. Progress is visible, touchable - we can be proud and I must say that our city is one of the best in area of caring about challenged people.

**Martin Štěpánek, deputy of mayor of
Ostrava**

European disability days are one of most important venues that city of Ostrava supports on a long-term basis. This year it is by 1,8 million CZK. We value the work of organizers, which among other things show us how broad scope the work of our non profit organizations have.

**Ivo Schötta, chairman of Preciosy
foundation**

It is at least moral obligation of those more lucky and successful, on individual as well as on organizational levels, to help those, who weren't so lucky to live without disability. There is a need to motivate and reward people, who put their effort into work with disabled; it is certainly very demanding work.

**Taťana Kudějová, chairman of
Taťana Kuchařová - beauty of help
foundation**

I would like to personally express my admiration for vigour of whole

European Disability Days organization team. I would wish them at least another twenty years as successful as previous twenty were. Such deeds on European level, rising directly from needs of our society and helping to disclosure live with disability to others are in this country still only a few.

**Anna Olszewska, general consul of
Poland in Ostrava**

Twentieth jubilee of European Disability Days means twenty years of very important, beautiful and much needed thought for contemporary world, helping people with disability, who live among us. I personally value an opportunity to support TRIGON association. Our cooperation gives me a feeling of satisfaction that I am part of important and needed thing and also absolute confidence in fact that disabled doesn't mean worse.

**Martin Tichý, leader of Eurocentrum
in Ostrava**

I believe, that majority still looks at people with disability with some contempt. This view has to be changed and keep on helping disabled people to integrate into society. TRIGON association clearly proved that they are among the most capable and relentless in such effort. Thanks to their international network of partners from EU they are able to bring many new information which can help improve disabled people's life.

OSTRAVA JE VE VYUŽÍVÁNÍ BOBATH KONCEPTU NAPROSTO VÝJIMEČNÁ

Přes sto padesát odborníků z České republiky a Slovenska se sešlo 1. října na konferenci, kterou v rámci Evropských dnů handicapu společně s Asociací TRIGON pořádala Fakultní nemocnice Ostrava.

Své příspěvky zaměřené především na péči o osoby s poruchami mozku přednesli fyzioterapeuti z Ostravy a Liberce, o zkušenosti s Bobath konceptem se podělila také Zofia Szwiling z Polska. Téma neurovývojové terapie manželů Berty a Karla Bobathových bylo s konferencí Není hemi jako hemi úzce spjato. Právě před dvaceti lety se o ní začalo v Ostravě na Evropských dnech handicapu

(tehdy Česko-francouzských dnech) poprvé mluvit. „Bobath koncept je diagnosticko-terapeutický rehabilitační postup, který se používá pro léčbu neurologicky nemocných dětí i dospělých. Jeho motem je, že neučíme pacienty pohybům, ale umožníme jim, aby je mohli dělat,“ připomněla v úvodu konference přednostka Kliniky léčebné rehabilitace Fakultní nemocnice Ostrava Irina Chmelová. Zároveň však vyjmenovala úskalí, se kterými se čeští Bobath fyzioterapeuti stále potýkají. „Není jich dostatek, nejsou motivováni pracovat s dětmi s nejtěžšími handicapu a jejich práce je velmi špatně finančně ohodnocena,“ uvedla

Chmelová s tím, že v současné době u nás pracuje přes 200 takto vzdělaných terapeutů, přitom potřeba je mnohem vyšší.

Celodenní setkání zájemců a propagátorů Bobathova konceptu doplnily dvě videokonference, které ukázaly rehabilitační postupy dětí s ochrnutím jedné poloviny těla – hemiparézou. Přenosy se uskutečnily z tělocvičny Kliniky léčebné rehabilitace Fakultní nemocnice Ostrava a Dětského rehabilitačního stacionáře Městské nemocnice Ostrava. „Tato metoda respektuje osobnost dítěte, v tom je jedinečná, a proto také úspěšná,“ řekla účastnice konference Olga

Večeřová, fyzioterapeutka Dětského rehabilitačního stacionáře. Podle ní je Ostrava v používání Bobathovy metody mezi ostatními českými městy výjimečná. „V našem zařízení má Bobath kurz 9 fyzioterapeutů a 2 ergoterapeutů. Tvoříme tedy kompletní tým, navíc velice úzce a dobře spolupracujeme s fakultní nemocnicí a třemi lékaři vzdělanými podle Bobatha. Jsem přesvědčena, že taková provázanost a proškolenost v této metodě v jiných městech není,“ doplnila Večeřová, která jako první v ČR získala v roce 1997 spolu s Irinou Chmelovou certifikát Bobath terapeut.

OSTRAVA IS UTTERLY EXCEPTIONAL IN USING BOBATH CONCEPT

More than hundred and fifty experts from Czech Republic and Slovakia met at the first of October at a conference, which together with TRIGON association held University Hospital Ostrava as a part of European Disability Days. Physiotherapists from Ostrava and Liberec presented their speeches aimed mainly on giving care to people with brain disabilities. Zofia Szwiling from Poland also shared her experiences with Bobath concept. Theme of neuro-developmental treatment of Berta and Karel Bobath was tightly connected with conference called „There is no hemi like hemi.“ Twenty years ago,

at European Disability Days, than called Czech- France days, there was a first talk about this method in Czech Republic. „Bobath concept is diagnostic and therapeutic rehabilitation procedure used in treatment neurologically sick children and adults. Its motto is: „We don't teach patient movements but we enable them to do it.“ noted senior doctor at Rehabilitation treatment clinic at University Hospital Ostrava Irina Chmelová at the beginning of conference. At the same time she counted challenges that are met by Czech physiotherapists: „They are few, they aren't motivated to work with children with most severe disabilities

and their work is very poorly valued financially.“ She added, that there are about 200 therapist educated in this method here, while a need for them is much higher. Daylong meeting of promoters of Bobath method was supplemented with two videoconferences which showed rehabilitation treatment of children with hemiparesis- paralysis of half of the body. Videos were streamed from gymnasium at Rehabilitation treatment clinic at University Hospital Ostrava and from Children rehabilitation care centre at Ostrava City Hospital. „This method respect personality of a child, which is unique and it is why it is successful.“

said conference participant Olga Večeřová, physiotherapist at Children rehabilitation care centre. According to her, Ostrava is exceptional among other Czech cities in using this method. „In our centre, there are 9 physiotherapists and 2 ergo therapists who have Bobath course, so we make complete team. We also cooperate well with University Hospital and with three doctors educated in Bobath method. I am convinced that there is no such network and knowledge of this method in other cities.“ added Večeřová, who was in 1997, together with Irina Chmelova, first in Czech Republic who were certified as Bobath method therapist.

I HANDICAPOVANÍ SE MOHOU O SVÉ FINANCE STARAT ZODPOVĚDNĚ

Pestrý program přednášek a diskuzí s názvem Finanční (ne)gramotnost osob se znevýhodněním uspořádala 2. října v rámci Evropských dnů handicapu Asociace TRIGON, Asociace finanční a občanské gramotnosti a Pedagogická fakulta Ostravské univerzity, na jejíž půdě

debaty proběhly. „Základní prevencí finančních a sociálních problémů, a to nejen handicapovaných, je finanční gramotnost. S postupující ekonomickou krizí bude toto téma stále aktuálnější,“ řekl na úvod setkání u kulatého stolu Ivan Noveský

z Asociace finanční a občanské gramotnosti. O tom, jak řeší zadluženost občanů v Třinci, hovořily Ellen Raszková z třineckého městského úřadu a Dolores Czudková z Chráněné dílny ERGON, která ve spolupráci s Třincem a na základě poptávky veřejnosti vybudovala loni poradnu. Zdarma pomáhá občanům v tíživé sociální situaci a společně s právníkem řeší jejich zadluženost. „Zaměstnanci chráněné dílny většinou velice rychle naši společnost opouštěli, protože když měli pravidelný příjem, snadno je našli exekutoři a dávno dluhy jim nechali strhávat z platu. Handicapovaní tak nabyli dojmu, že je lepší nepracovat a dluhy neřešit. Chtěli jsme, aby pochopili, že i tyto situace mají východisko, a nabídli jim poradenství,“ řekla ve svém příspěvku D. Czudková. „Situace s finanční gramotností lidí se znevýhodněním je v Ostravě úplně stejná, ne-li horší,“ potvrdila Olga Rosenbergerová s tím, že během dvou let má devět z deseti klientů Asociace TRIGON se zadlužením vážné problémy. David Šmejkal z Poradny při finanční tísni, která provozuje pobočku i v moravskoslezské metropoli, poukázal na nejčastější příčiny zadlužování: „Důvody platové neschopnosti bývají nejčastěji ztráta

zaměstnání, nemoc, nedostatečná komunikace s věřiteli a naivita. Téměř polovina našich klientů nedokáže příčiny své finanční tísně vůbec rozpoznat.“ Klienty poradny jsou z více než deseti procent také handicapovaní lidé, kteří se ve světě financí těžko orientují. O zkušenostech z Bretaně mluvila v úvodním bloku Armelle Thomas. Přednášku zaměřila na bydlení lidí s handicapem v kontextu s jejich schopností nakládat s vydělanými penězi. „Pokud nestavíme osoby se znevýhodněním do role pouhých pasivních pacientů, ale dáme jim možnost zapojit se běžného života, dokáží být samostatnější a také, i když většinou s dopomocí, se starat o své finance. Ve valné většině pracují v chráněných dílnách a bydlí buď v domovech, vlastních rodinách nebo vlastních bytech,“ řekla A. Thomas. Odpoledne se neslo ve znamení panelové diskuze, kterou moderoval Ivan Noveský. Na otázky z publika odpovídali hosté z Francie a Itálie a konkrétní dotazy na téma finanční gramotnosti měli také klienti Asociace TRIGON.

EVEN DISABLED CAN RESPONSIVELY HANDLE THEIR FINANCE

On 2nd of October, at European Disability Days, there was a program with variety of lectures and discussions called Financial (i)literacy of disabled people and organized by TRIGON association, Association of financial and civic literacy and University of Ostrava, Pedagogical Faculty, on which ground the conference was held. „Basic mean of prevention of financial and social problems, and not only for disabled, is financial literacy. As economical crisis will advance, this theme will be ever more actual.“

Said Ivan Noveský from Association of financial and civic literacy at the beginning of round table meeting. Elen Raszková from Třinec municipal authorities and Dolores Czudková from Sheltered workplace ERGON were speaking about how are they dealing with people in debts in Třinec. Based on needs of public, they created together an advisory centre last year. Centre helps citizens in hard social situation for free and with lawyer to solve their debts. „Sheltered work employees were leaving their occupation very fast, because when they had regular income, executioners found them and subtracted clients' old debts from their salaries. Disabled came to notion, that it is better

for them not to work and let debts be unsolved. We wanted them to understand that they have some options to solve that situation so we offered them counselling.“ said D. Czudková in her entry. „Situation of financial literacy of disabled people in Ostrava is the same, if not even worse“ agreed Olga Rosenbergerová and added that during two years nine out of ten clients of TRIGON association have severe problems with debts. David Šmejkal from Advisory centre for financial distress, which has bureau also in Ostrava pointed towards most common causes of debts: „Most common causes of debts are loss of work, illness, insufficient communication with creditors and nativity. Almost half of our clients can't even see causes of their financial distress.“ Clients of Advisory centre are also - in about ten percent - disabled people, who have a hard time to orientate themselves in financial word. In opening block, there was also Armelle Thomas speaking about experiences from Bretagne. She aimed her speech on housing of disabled people in context of their ability to handle earned money. „If we don't put disabled into role of passive patients, but on the other hand if we give them opportunity to

integrate into everyday life, they can be more self- reliable and also handle their finance, even usually with some help. They mostly work in sheltered workspaces and live in sheltered houses, with their families or in their own flats.“ said A. Thomas. Afternoon there was a panel discussion lead by Ivan Noveský. Questions from public

were answered by France and Italian quests and there were also some questions about financial literacy from TRIGON association clients.

SOCIÁLNÍ PODNIK NENÍ JEN ALTERNATIVA, ALE I POTŘEBA

Sociální podnikání a otázky související se zaměstnáváním osob se znevýhodněním v Česku, Itálii a Francii se staly 4. října v hotelu Imperial hlavním tématem semináře EDH. Partnery akce byly Úřad práce ČR – krajská pobočka Ostrava, Univerzita Palackého v Olomouci, Ústav speciálněpedagogických studií a také ostravské Družstvo NAPROTI. Jeho předsedkyně Olga Rosenbergerová má zkušenosti se založením prvního sociálního podniku v Ostravě v oblasti pohostinství. „Lidé našli cestu do mléčného baru Naproti velmi rychle a na začátku roku se záměr vytvořit v Ostravě podnikatelskou aktivitu zaměřenou na pohostinství, stal realitou. V našem mléčném baru jsme vytvořili pracovní pozice pro osoby se zdravotním postižením – z osmi míst jsou tři určena pro mentálně postižené a lidi s psychiatrickou diagnózou, zejména pro absolventy praktických škol. Právě ti mají minimální možnosti najít uplatnění na trhu práce,“ řekla O. Rosenbergerová. Giuliani Galassi z CILS Cesena připomněl, že sdružení CILS vzniklo už v létě 1974 ve snaze čelit výzvě zrozené z nutnosti poskytnout pracovní příležitosti mentálně postiženým lidem, kteří dokončili odborné vzdělávací kurzy. „Dnes naši klienti

nacházejí uplatnění v tiskárně, pracují v květinářství, na parkovišti, jako recepční a vrátní ve firmách, zajišťují úklid průmyslových a veřejných prostor i hlídání mateřských a základních škol. CILS Cesena se neustále snaží stát se stále více strukturovaným podnikem schopným nabízet kvalitní služby za konkurenční ceny. Sít firem, které nabízejí pracovní smlouvy našemu sdružení, se každý rok rozšiřuje,“ řekl G. Galassi.

Součástí semináře byly také výsledky studentského výzkumu s názvem Sociální práce v kontextu sociálního podnikání. Výzkum je podpořen v rámci studentské grantové soutěže Ostravské university. Realizují ho studentky doktorského a magisterského studia Fakulty sociálních studií Ostravské university v období od února do prosince letošního roku. „Naším cílem je pokusit se odpovědět na otázku: Jaké jsou oblasti a podoby sociální práce uplatňované v oblasti sociálního podnikání. Obecně se od sociální práce očekává, že bude svým klientům poskytovat ochranu před sociální exkluzí a podporovat je v jejich reintegraci do společnosti. Sociální práce sama o sobě ale obvykle není schopna vytvářet pracovní příležitosti,“ řekla Vendula Gojová, jedna ze studentek.

SOCIAL ENTERPRISE IS NOT ONLY EVENTUALITY BUT ALSO NECESSITY

Social enterprise and questions connected with employing people with disability in Czech Republic, Italy and France were main themes of European Disability Days at the 4th October in Hotel Imperial. Partners of this event were Labour Office in CR, Ostrava subdivision, Palacký University Olomouc, department of special pedagogy studies and Social enterprise NAPROTI („Towards“) from Ostrava. Its chairwoman Olga Rosenbergerová has experience with opening first social enterprise in restaurant services in Ostrava. „People found their way to milk-bar Naproti very fast and at the beginning of this

year that goal to make some social enterprise in restaurant business becomes reality. In our milk-bar we made some work opportunities for disabled people- from eight employees, there are three designated for mentally disabled and people with psychiatric diagnose, especially for „practical school“ absolvents. Those especially have minimal chance to find employment at labour market.“ Said O. Rosenbergerová. Giuliani Galassi from CILS Cesena noted that CILS association was found in summer 1974 as a response to challenge of necessity to provide employment for mentally ill people,

who ended educational courses. „Today, our clients find employment in printing press, at florist, on parking lot, as receptionists in firms, they provide cleaning services for firms and for public spaces and they are looking after children in nurseries and elementary schools. CILS Cesena is still trying to become more structured firm which is able to provide quality services for competitive prices. Network of firms which provide contracts to our association is every year growing.“ Said G. Galassi. Part of workshop was also results of students' research called Social work in context of social enterprise.

Research was supported by Students grants competition of University of Ostrava. It was realized by students of doctoring and master degree on Faculty of social studies from February to December this year. „Our goal is to try to answer the question: What are areas and methods of social work in context of social enterprise. Generally, from social work, there is expectation to give its clients protection from social exclusion and support them in their reintegration into society. Social work itself usually isn't able to provide work opportunities.“ Said Vendula Gojová, one of students.

DVACET LET S NÁMI

Ostrava se první říjnový týden opět stala hlavním evropským městem neziskového sektoru.

Jsou to právě neziskové organizace v celé Evropě, které vyvíjejí nové strategie a témata, tvoří projekty a akce, kterými výrazněji než kdykoli dříve oslovují veřejnost. Všechny tyto aktivity v České republice, Itálii, Francii i na Slovensku, ale také v Polsku, Maďarsku, na Ukrajině i v Albánii vycházejí z aktuálních potřeb společnosti.

Evropské dny handicapu výrazně už 20 let přispívají ke zkvalitnění služeb pro občany se znevýhodněním a jejich společenské integraci.

Třicet osobností, které stály u zrodu tohoto projektu a aktivně se celou tu dobu podílely na rozvoji služeb pro handicapované jak v oblasti finanční pomoci a podpory, tak v šíření odborných zkušeností, převzalo 2. října večer v Divadle loutek Ostrava na slavnostním setkání „20 let s námi“ pamětní plakety.

„Moje první zahraniční cesta před patnácti lety vedla do Bretaně. Byla jsem šokována. Ten rozdíl, zejména ve vnímání znevýhodněného člověka jako rovnocenného spoluobčana, který je schopen s větší či menší podporou žít plnohodnotný a samostatný život, byl děsivý. Vzpomínám si, jak jsem přesvědčovala maminku mentálně postiženého chlapce, že její dítě může pracovat v prádelně, jak jsem vysvětlovala

rodičům postižených dětí, že nemohou být pro své děti zároveň sociálními pracovníky, že naším cílem není mít na papíře stovky klientů, ale poskytovat kvalitní služby těm, kteří to potřebují,“ řekla ředitelka Asociace TRIGON Olga Rosenbergerová a dodala, že asociace v současné době spolupracuje s 63 státními i nestátními organizacemi a institucemi v celé Evropě.

„A v čem značný náskok vyspělých zemí zůstává? Je to zajištění důstojného chráněného bydlení pro dospělé osoby s handicapem a pracovní uplatnění. V této souvislosti je zapotřebí stále méně předsudků a více odvahy, solidarity a samostatného myšlení. Proto nás čeká ještě hodně práce,“ uvedla O. Rosenbergerová. Závěrečné taneční vystoupení Řeč duše občanského sdružení Bílá holubice umocnilo slavnostní ráz setkání. Představení vzniklo přímo na míru jednotlivým handicapovaným. Výkony všech účinkujících publikum nadchly.

TWENTY YEARS WITH US

For first week of October, Ostrava was capital of Europe in non profit sector.

Non profit organizations in whole Europe are the ones, who develop new strategies and themes, create projects and actions by which they connect to public. All such activities in Czech Republic, Italy, France, Slovakia, but also in Poland, Hungary, Ukraine and Albany come from actual society needs. For 20 years European Disability Days contribute to improvement of services for disabled people and their social integration. Thirty people, who were there at the beginning and who for the whole time participated on development of services for disabled in areas of financial help and support as well as in areas of spreading knowledge and experience, accepted on the eve of 2nd October in Puppet Theatre of Ostrava on ceremonial evening named „Twenty years with us“ memorial tablets.

„My first journey abroad fifteen years ago was to Bretagne. I was shocked. The difference, especial in perceivment of disable person as equal citizen, who is able, with smaller or bigger help, to live full-bodied and independent live, was terrifying. I remember how I persuaded mother of disabled boy that her child is able

to work at laundry, how I explained to parents of disabled children that they can't be also social workers for their children, that our goal isn't to have hundreds of clients on paper but to offer quality services to ones who need it.“ said chairwoman of TRIGON association Olga Rosenbergerová and added that association now cooperate with 63 government and non government organizations and institutions from all over Europe. „Where the margins of developed countries still stay? It is in ensuring dignified sheltered houses for adult people with disability and in work integration. In those areas there is a need of fewer prejudices and more courage, solidarity and independent thinking. That's why we have a lot of work ahead.“ added O. Rosenbergerová. Final dance performance „Language of the soul“ by group White Dove amplifies the celebrational feeling of venue. Show was tailor-made for specific disabled dancers. Audience was mesmerized by their performance.

KŘIŠŤÁLOVÝ KAMÍNEK 2012

Milena Černá

Návštěvníci slavnostního večera byli svědky setkání všech těch, kteří mají velmi blízko k lidem s handicapem, kteří jsou sami znevýhodněni, ale postižení jim v žádném případě nebrání být aktivní a kreativní. Držitelům Křišťálových kamínků 2012 přišli poděkovat hudebníci a zpěváci Trigon Bandu, studenti Janáčkovy konzervatoře a Gymnázia v Ostravě, kteří svou gratulaci „zabalili“ do francouzských šansonů, a naprosto strhující bylo závěrečné vystoupení Lidové konzervatoře a Múžické školy, kapely Teamate a ostravských filharmoniků. Jejich společné podání písní legendárních Beatles odměnilo nadšené publikum ve stoje.

OCENĚNÍ ZA PRÁCI VE PROSPĚCH OSOB S HANDICAPEM (V RÁMCI EVROPSKÉHO ROKU AKTIVNÍHO STÁRNUTÍ)

• JANA TICHÁ, vychovatelka a osobní asistentka, Základní škola pro tělesně postižené, Opava

Narodila se v roce 1948. Vystudovala zdravotní školu, získala kvalifikaci nižší zdravotní pracovník. Byla zaměstnána v opavském kojeneckém ústavu a Krajském úřadě národního zdraví na dětském oddělení. V 90. letech vystudovala a stala se kvalifikovanou vychovatelkou. Se svými handicapovanými svěřenkyněmi sklízela úspěchy zejména ve sportovní oblasti

Radovan Gruber

(získaly dvě zlaté medaile ve specifické míčové hře Boccia na Olympiádě pro handicapované jedince v Shangai). V roce 1985 nastoupila do Ústavu sociální péče jako zdravotnický pracovník. V roce 2007 odešla do důchodu, dva roky poté ale s radostí přijala nabídku na místo vychovatelky v Základní škole pro tělesně postižené, kde působí jako osobní asistentka.

• EVA STOŠKOVÁ, Základní organizace Svazu postižených civilizačními chorobami v Ostravě-Radvanicích

Narodila se v roce 1946. Dlouhá léta pracovala u ostravského dopravního podniku jako průvodčí a revizorka a v Provozovných města Ostravy jako prodavačka. Posledních 7 let se realizuje coby galeristka Slezskoostravského hradu. Celoživotní zdravotní obtíže nepoložily paní Stoškovou na lopatky. V roce 1983 vstoupila do Svazu invalidů, dnes již Svazu postižených civilizačními chorobami, kde zastává funkci předsedkyně Základní organizace v Ostravě-Radvanicích. Mimo to je předsedkyní Krajské organizace Moravskoslezského kraje sídlící v Moravské Ostravě a Přívoz.

• IRENA KUČERKOVÁ, předsedkyně Svazu invalidů v Kopřivnici

Narodila se v roce 1940. Po dopravní nehodě je už pětadvacet let upoutaná na vozíku. V roce 1977 vstoupila

do místní pobočky Svazu invalidů a od roku 1991 pracovala ve výboru svazu šestnáct let jako pokladní. Stála u vzniku organizace Asociace zdravotně postižených, která vznikla v březnu roku 2003 jako nástupnická organizace Svazu invalidů. Od roku 2007 je v čele Asociace, která sdružuje téměř tři stovky zdravotně handicapovaných členů z Kopřivnice a přilehlých měst a obcí. Její zásluhou vychází dvakrát ročně zpravodaj pro všechny členy, měsíčně se pořádají dvě až tři kulturní, sportovní nebo společenské akce. Výkladní skříní činnosti Asociace jsou Sportovní hry zdravotně handicapovaných dětí a dospělých.

OCENĚNÍ ZA DLOUHODOBOU PRÁCI A MIMOŘÁDNÉ VÝSLEDKY VE PROSPĚCH OSOB S HANDICAPEM

• MILENA ČERNÁ, ředitelka Výboru dobré vůle Nadace Olgy Havlové, Praha

Narodila se v roce 1942. Působila jako zdravotní laborantka a přitom vystudovala medicínu. Působila v Československé akademii věd, pracovala na II. kožní klinice Všeobecné fakultní nemocnice v Praze, byla odbornou asistentkou na lékařské fakultě Karlovy univerzity a poté obvodní lékařkou. Od založení Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové

byla jeho poradkyní a členkou správní rady, od roku 1993 je jeho ředitelkou. Spoluzaložila SKOK – Spolek oborové konference nestátních neziskových organizací působících v sociální a zdravotně sociální oblasti, v jehož čele stála v letech 1998-2008, nyní je jeho čestnou předsedkyní. Kromě toho je také zakladatelkou EAPN ČR, české sítě organizací proti chudobě a sociálnímu vyloučení. Jako lékařka působí v občanském sdružení Rozkoš bez rizika. Bohatá je její publikační činnost, v níž se zejména věnuje problémům lidí s handicapem. Nejen jako lékařka a pracovnice v nadačním sektoru, ale v celém svém občanském i pracovním životě se zasazuje o práva a potřeby lidí s handicapem.

• **HELENA JANÍRKOVÁ, praktická lékařka pro dospělé, Valašská Bystřice**

V obci Valašská Bystřice spolupracuje se zařízeními sociálních služeb a orientuje se na možnosti zkvalitnění sociální péče pro uživatele těchto služeb. Aby mohla co nejefektivněji realizovat kvalitní poradenskou službu vystudovala při zaměstnání speciálněpedagogickou andragogiku. Pracuje pro subjekty zaměstnávající osoby se zdravotním postižením a pomáhá těmto osobám při zařazení na trhu práce. Je významným poradcem pro rodiče dětí se zdravotním postižením při jejich pracovním uplatnění, ale také poradcem těchto rodičů při jejich edukačních problémech se svými dětmi s handicapem. Zároveň pomáhá řešit problémy resipitní péče.

OCENĚNÍ ZA MIMOŘÁDNÝ ČIN
NEBO AKTIVITU PRO OSOBNOST
S HANDICAPEM

• **RADOVAN GRUBER, žák Lidové konzervatoře a Múžické školy, Ostrava**

Narodil se v roce 1993. Už 14 let je žákem Múžické školy. Přestože trpí závažným onemocněním, má spinální svalovou atrofií 2. typu, svými pěveckými výkony doslova udivuje odbornou i laickou veřejnost. Sólovému zpěvu se věnuje odmalička. Je mimořádně talentovaný a jeho pěvecké aktivity jsou rozsáhlé – koncertoval na mnoha významných koncertech a pódii. Před 3 lety stál spolu se spolužáky u zrodu pěveckého kvarteta Melody Flash.

„Osobně dělám hudbu, protože mě baví, protože hudbou se dá vyjádřit tolik věcí, které člověk nedokáže říct slovy. A když už mi někdo řekne, že se mu líbí to, co dělám, jak zpívám, tak mám radost teprve tehdy, když mě nebere jako handicapovaného. Přál bych si tedy, aby obecně v hodnocení uměleckého výkonu nehrálo žádnou roli to, že jsem handicapovaný. Za handicap se schovávat nechci.“

• **STANISLAV ŠMEIDLER, Fulnek**

Přes zdravotní handicap napomáhá všestrannému rozvoji poznání našeho regionu, podporuje a dokumentuje tradice za účelem uchování a záchranu jejich jedinečnosti. Významná je také jeho publikační činnost v regionálním tisku a především aktivity zaměřené na záchranu drobných sakrálních

Stanislav Šmeidler

staveb regionu. Stanislav Šmeidler mapuje kulturní, duchovní a přírodní dědictví za spolupráce města Fulneku, památkové péče a ochránců přírody.

Helena Janířková

CRYSTAL PEBBLE 2012

Visitors of celebration evening witnessed a meeting of all those, who are close to people with disability and those, who are disabled themselves, but disability don't stop them in any way in being creative and active. Nominees of Crystal pebble 2012 were given thanks by musicians and singers of Trigon Band, students of Janacek Conservatory and high school in Ostrava, which „packed“ their thanksgiving into French chansons; utterly mesmerizing was final show of People Conservatory and Musical School, Teamate band and members of Ostrava Philharmony. Their joint presentation of legendary Beatles was given standing applause by thrilled audience.

AWARD FOR WORK IN BENEFIT OF DISABLED PEOPLE (AWARD IN THE CONTEXT OF EUROPEAN YEAR OF ACTIVE AGEING)

• JANA TICHÁ, caretaker and personal assistant, elementary school for physically disabled, Opava

She was born in 1948. She gained her education on medical school and obtained qualification as lower medical worker. She was employed in Opava Nursery Institute and Regional Institution of National Health in department of children. In nineteen's she continued her studies and become qualified caretaker. With her disabled

clients they collected several successes especially in sports (they won two gold medals in Boccia ball game at Shanghai Special Olympics. In 1985 she entered Social Care Institution as medical worker. She retired in 2007, but two years later she gladly accepted offer to work as caretaker at elementary school for disable children, where she has been working as personal assistant.

• EVA STOŠKOVÁ, Basic organization of Union of people suffering from civilizations diseases in Ostrava-Radvanice

She was born in 1946. She worked as conductor and inspector in Ostrava Public Transport Company and of

Ostrava city as shop assistant. For last 7 years, she works as gallerist in Silesian-Ostrava Castle. Her lifelong health problems didn't put her down. In 1983 she entered Union of disabled, today called Union of people suffering from civilizations diseases, where she work as chairwoman of Basic organization in Ostrava Radvanice. Beside that she is chairwoman of Regional organization of Moravian-Silesian region in Ostrava Přívoz.

• IRENA KUČERKOVÁ, chairwoman of Union of disabled in Kopřivnice.

She was born in 1940. After traffic accident, she has been in need of

Irena Kučerková

Jana Tichá

Eva Stošková

a wheelchair for past 35 years. She entered local branch of Union of disabled in 1977, from 1991 she worked in board of Union as cashier for sixteen years. She participated in creation of Association of disabled people in March 2003, which was successor of Union of disabled. From 2007, she is standing as the head of Association, which unite almost three hundred disabled members from Kopřivnice and surrounding areas. By her effort there is printed information bulletined made for every member twice a year, they also made two or three cultural, sport or social meetings every month. Showcase of Association are Sport games of physically disabled children and adults.

AWARD FOR LONG TIME WORK
AND EXTRAORDINARY RESULTS IN
BENEFIT OF DISABLED PEOPLE

• **MILENA ČERNÁ, chairwoman of Committee of Good Will of Olga Havlová Foundation in Prague.**

She was born in 1942. She worked as medical lab worker while studied for a doctor. She was member of Czechoslovak Science Academy, worked on II. Skin Clinic on General University Hospital in Prague, she was senior assistant on Medical Faculty of Charles University and later general practitioner. She was an advisor and member of board of Committee of Good Will since its foundation, from 1993 until now, she is its chairwoman. She is co-founder of SKOK (Jump)- Fellowship of field conference of non profit non government organizations in health and social areas, she was in its lead from 1998 to 2008 and she is now honourable chairwoman. Beside that she is also

founder of EAPN ČR, Czech network of organizations against poverty and social exclusion. As medical practitioner she works for Pleasure Without Risk organization. She has done many publication works which are aimed on problems of people with disabilities. Not only as a doctor and worker in non-profit sector, but also in her whole personal and professional life, she works for rights and needs of disabled people.

• **HELENA JANÍRKOVÁ, adult general practitioner, Valašská Bystřice**

In Valašská Bystřice, she cooperates with social services organization and she focus on counselling on improvement of social care for user of such services. In order to effective provide quality counselling work, she studied social-pedagogical andragogy. She offers counselling for subjects employing disabled people and she helps disabled to integrate on labour market. She is important counsellor for parents of disabled children about their children's work integration, but she also helps the parents with disabled children educational problems. Moreover she helps to solve problems of respite care.

AWARD FOR EXTRAORDINARY ACT
OR ACTIVITY OF DISABLED PERSON

• **RADOVAN GRUBER, student of People Conservatory and Musical School, Ostrava**

He was born in 1993. He has been studying on Musical School for 14 years. Despite his severe disability, he

suffers from spinal muscle atrophy type II, by his singing performance he mesmerizes music experts as well as general public. He pursues solo singing since small boy. He is extraordinary talented and his singing history is rich - he sang in many important concert halls and on many stages. Three years ago, he co-founded singing trio Melody Flash with his schoolmates. „I make music, because I enjoy it. By music, so many things can be expressed, which one cannot express by words. And when anybody says to me, that he or she likes what I do, how I sing, I feel joy only when they don't take me as disabled. I wish that in evaluating singing performance generally, the fact that I am disabled wouldn't play a role. I don't want to hide under the fact that I am disabled.“

• **STANISLAV ŠMEIDLER, Fulnek**

Despite his disability he helps in general development of knowledge in our region, he supports and documents traditions in order to keep and save their uniqueness. His publication work in regional press is also important as are his activities focused on saving small sacral structures in our region. Stanislav Šmeidler maps cultural, spiritual and natural heritage in cooperation with Fulnek city, Heritage protection institution and Union of nature protectors.

CENA FAIR PLAY ČESKÉHO HNUTÍ SPECIÁLNÍCH OLYMPIÁD PUTUJE DO ITÁLIE

Na XX. ročníku EDH ani letos nechyběl tradiční mezinárodní fotbalový turnaj. Ve sportovní hale Ostravské univerzity na Varenské ulici se konal za obrovského povzbuzování obecenstva, které roztleskaly malé mažoretky Tom Krokodýl Ostrava a rytmické bubnování studentů Janáčkovy konzervatoře. Na hřiště nastoupili fotbalisté s mentálním postižením ze slovenského ŠZŠI Trenčín, polského Sokola Těšín, maďarského FÉS Győr, italského CILS Cesena, českého SK Duha Zlín a také domácí Medvědi Ostrava.

Slavnostního výkopu se zhostil Antonín Buček z FC Baník Ostrava. Klub převzal nad letošním ročníkem tohoto v Evropě ojedinělého turnaje patronát. „Je neskutečné, s jakým nasazením ti kluci hrají. Mám obrovskou chuť být na hřišti s nimi,“ řekl při sledování prvních zápasů prvoligový brankář. Svatopluk Aniol, ředitel centra pro osoby se zdravotním postižením Ostrava – Čtyřlístek a zároveň garant celého turnaje neskrýval spokojenost s jeho průběhem a hlavně vysoce oceňoval výkonnostní vzestup jednotlivých hráčů. „Letos jsme

uspořádali už 3. ročník tohoto fotbalového svátku. V každém mužstvu hrají také partneři bez handicapu. Podle pravidel UNIFIED však nesmějí chytat v bráně a střílet góly. Letos jsme měli možnost ocenit jednoho z nich. Cenu fair play Českého hnutí speciálních olympiád získal Giulianini Tommaso z Itálie,“ uvedl S. Aniol.

VÝSLEDKY

1. místo ŠZŠI TRENCÍN (SLOVENSKO)
2. místo SK MEDVĚDI OSTRAVA (ČR)
3. místo CILS CESENA (ITÁLIE)

4. místo SOKÓL CIESZYN (POLSKO)
5. místo FÉS GYŐR (MAĎARSKO)
6. místo SK DUHA ZLÍN (ČR)

Nejllepší brankář:
ONDŘEJ ŠURÁB (SK MEDVĚDI
OSTRAVA, ČR)

Nejllepší střelec:
DANIEL NIEMEC
(SOKÓL CIESZYN, POLSKO)

Nejsympatičtější hráč:
MIROSLAV CHLEBNIČAN (FÉS GYŐR,
MAĎARSKO)

FAIR PLAY PRIZE FORM CZECH SPECIAL OLYMPICS MOVEMENT GOES TO ITALY

20th anniversary of EDD this year can't leave out traditional football tournament in sport arena of Ostrava University at Várenská Street. Cheerleaders from Tom Krokodýl Ostrava as well as rhythmic drumming of students from Janacek Conservatory kept audience very cheered up during tournament. Footballers with mental disability from Slovak ŠZŠ Trenčín, Polish Sokol Těšín, Hungarian FÉS Győr, Italian CILS Cesena, Czech SK Duha Zlín and also local Medvědi (Bears) Ostrava. Opening kick was performed by Antonín Buček from FC Baník Ostrava.

Club took patronage of this year of tournament which is unique in Europe. „It is unbelievable what effort these boys put in play. I feel like wanting to be there with them.“ Said this first league goalkeeper while watching first matches. Svatopluk Aniol, chairman of Centre for disabled people Ostrava – Čtyřlístek (Four leaf clover) and guarantor of whole tournament didn't hide his satisfaction with it as it pass on and he highly appreciated performance improvement of individual players. „We organize this football celebration for the third

time. In every team, there are some partners without disability. According to UNIFIED rules, they are not allowed to goal keep or score goals. This year we are able to award one of them. Fair play prize form Czech Special Olympics Movement goes to Giulianini Tommaso from Italy.“ Announced S. Aniol.

Results

1. Place ŠZŠI TRENČÍN (SLOVAK)
2. Place SK MEDVĚDI OSTRAVA (CZ)
3. Place CILS CESENA (ITALY)
4. Place SOKÓL CIESZYN (POLAND)
5. Place FÉS GYÖR (HUNGARY)

6. Place SK DUHA ZLÍN (CZ)

Best goalkeeper:
ONDŘEJ ŠURÁB (SK MEDVĚDI OSTRAVA, CZ)

Best shooter:
DANIEL NIEMEC
(SOKÓL CIESZYN, POLAND)

Most simpatico player:
MIROSLAV CHLEBNIČAN
(FÉS GYÖR, HUNGARY)

O VÝROBKY KLIENTŮ CHRÁNĚNÝCH DÍLEN BYL OPĚT ZÁJEM

Vstupní prostor Domu kultury města Ostravy se 3. října zcela zaplnil. Svě výrobky tady nabízely chráněné dílny z celého Moravskoslezského kraje. Tradiční Jarmark, který je nedílnou součástí Evropských dnů handicapu, lákal kolemjdoucí pestrou nabídkou prací lidí s handicapem. Jak řekla Eva Vozníčková z pořádající Asociace TRIGON, letos zboží nabízelo 13 vystavovatelů. „Velmi nás těší zájem našich partnerů o prezentaci na Jarmarku. Jsou tady zaměstnanci chráněných dílen a charit i jejich klienti. Rok od roku je vidět, jak se posouvají možnosti a rozvíjejí schopnosti lidí s postižením, jak přibývá materiálů a jak se zlepšují pracovní postupy. To všechno je zásluha terapeutů a velká motivace pro pracovníky v chráněných dílnách,“ uvedla E. Vozníčková.

Své výrobky prodávala například Charita Opava, Charita Hrabyně, Chráněná dílna Kaštanový krámk, Náš svět, Centrum sociálních služeb Bohumín, Centrum pro zdravotně postižené Ostrava nebo Domov pro osoby se zdravotním postižením Albrechtice, který pozvání na Jarmark přijal poprvé. Proutí, keramika, textil, sklo, výrobky z vosku, papíru, dřeva, kůže, ovčí vlny, trička s potiskem, polštářky, koberce, vázy... taková byla nabídka Jarmarku. „Nejčastěji lidé nakupovali drobnosti pro potěšení, obrázky, šperky,“ řekla E. Vozníčková s tím, že všechny utržené peníze poputují do dílen na nákup materiálu k další tvorbě.

INTEREST IN SHELTERED WORKSPACES PRODUCTS PERSIST

Foyer of Cultural House of Ostrava City at the 3rd October was completely filled - sheltered workspaces from all around Moravian - Silesian region offered their products. Traditional Fair, which is essential part of European Disability Days invite passers-by with variety of disabled peoples' products. According to Eva Vozníčková from organizing TRIGON association, there were 13 exhibitors this year. „We are very glad to see our partners' interest in Fair exhibitions. There are employees from sheltered work

spaces and charities here as well as their clients. It is clear to see how year by year, as possibilities for disabled are opening, they are developing their skills, materials are emerging and work processes are improving. This all thanks to therapists - it's great motivation for sheltered workspaces employees.“ mentioned Vozníčková. Offered products came for example from Charity Opava, Charity Hrabyně, Sheltered workspace Kaštanový kráček, Náš svět (Our World), Social Services Centre Bohumín, Centre for disabled Ostrava or Sheltered house

for disabled people Albrechtice, which was at Fair for the first time. Twigs, pottery, textile, glass, products from wax, paper, wood, leather, wool, printed T-shirts, little pillows, carpets, vases ... that were the offers on Fair. „At most people buy small things for pleasure, pictures, jewellery.“ Said Vozníčková and added that everything that will be earned here will go back to sheltered workspaces to buy material for another creating.

BABIČKA S DĚDOU, TI ALE JEDOU

Letošní rok aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity 2012 je v mnohém inspirativní a toto téma se také stalo ústředním motivem výtvarné soutěže s příznačným názvem Babička s dědou, ti ale jedou. Do Asociace TRIGON přišlo 129 obrázků dětí a mládeže se znevýhodněním z celého Česka a dokonce až z Estonie. Všechny kresby byly vystaveny 3. října v Domě kultury města Ostravy a nejlepší autoři si přišli na slavnostním

večeru Křišťálový kamínek 2012 pro hodnotné ceny, které jim předala Taťána Kudějová, ředitelka Nadace Táni Kuchařové, z IS Europe Direct a Návštěvnického centra Miroslava Krbová a také předseda soutěžní komise - výtvarník Jiří Surůvka.

GRANDMA AND GRANDPA ARE ROLLING

This year of active ageing and intergenerational solidarity 2012 is very inspirational in many ways and this theme was main motive of art competition called appropriately „Grandma and grandpa are rolling.“ 129 pictures from children and youth with disability from all over Czech Republic and also from as far as Estonia arrived to TRIGON Association. All of them were

exhibited on the 3rd October in Cultural House of Ostrava City and authors of best of them came to celebration evening (Crystal pebble 2012) to take their valuable prizes. Prizes were given to them by Taťána Kudějová, chairman of Taťána Kuchařová foundation, Miroslava Krbová from IS Europe Direct and Visitor centre and also by chairman of competition jury, artist Jiří Surůvka.

DĚTI Z POLSKA VYSTAVUJÍ V GALERII

Vernisáž v galerii NAPROTI zahájila 4. října 2012 generální konzulka Polské republiky v Ostravě Anna Olszewska. Převzala záštitu nad výstavou EDH 2012 dětí Družstva vzdělávacích, výchovných a rehabilitačních institucí ve Wodzisław Śląski v Polsku. Působné keramické reliéfy a další exponáty byly vypáleny v keramické dílně, v technické dílně vznikaly hliněné a dřevěné výrobky. Obrázky malované různými technikami

pocházejí z výtvarné dílny a studenti floristiky přivezli originální aranžérské práce s přírodními prvky. „Autoři všech těch nádherných věcí jsou děti a mládež s mentálním nebo tělesným postižením ve věku do 25 let a patří jim náš velký obdiv. Představují nám svůj velký svět plný úsměvů a obrovského talentu,“ řekla generální konzulka A. Olszewska.

POLISH CHILDREN EXHIBITS IN GALLERY

Vernissage in gallery NAPROTI (Towards) on 4th October was opened by General Consul of Poland in Ostrava Anna Olszewska. She took a patronage over European Disability Days 2012 exhibition of Association of educational, caretaking and rehabilitational institutions in Wodzisław Śląski in Poland. Charming ceramic reliefs and other exhibits were burned in ceramic workshop, clay and wooden exhibits were made in technical workshop. Pictures drawn by different techniques come from art

workshop and florist students brought original arrange work with natural components. „Authors of all these beautiful things are children and youth under 25 with mental or physical disability and they have our admiration. They introduce us to their world full of smiles and great talent.“ Said general consul A. Olszewska.

EVROPSKÉ DNY HANDICAPU UZAVŘELA VĚDOMOSTNÍ SOUTĚŽ

Mezinárodní vědomostní soutěž Naše Evropa pro děti a mládež ze speciálních škol České republiky, Slovenska a Polska byla poslední akcí jubilejního dvacátého ročníku Evropské dny handicapu v Ostravě. V pořadí už pátý ročník soutěže byl zaměřen na gastronomii v zemích EU. Podobně jako v minulých letech i tentokrát se děti zapojily velmi aktivně a s vervou. „Přijelo dvanáct družstev a můžu říct, že úplně všichni byli neskutečně šikovní. Každý rok

máme obrovskou radost, že děti, byť jsou handicapované, odmítají při soutěžení pomoc dospělých, samy chtějí plnit úkoly a moc hezky spolupracují,“ řekla zástupkyně Základní školy Kpt. Vajdy v Ostravě-Zábřehu Hana Václavíková, která soutěž připravuje. Vědomostní část prověřila žáky například ze zeměpisu, kdy do slepé mapy zaznamenávali státy a jejich hlavní města, v praktické výtvarné oblasti zpracovávali typické jídlo

vylosovaného státu. „Na papírové talíře mohli malovat, lepit textil nebo karton a ztvárnit jídlo charakteristické pro tu kterou zemi. Vznikla tak pizza i třeba knedlo-vepřo-zelo,“ doplnila Václavíková. První místo vybojoval tým ze Střední, základní a mateřské školy Třinec, druhou příčku obsadily děti Katovické speciální školy Jana Pavla II. a třetí skončila Speciální škola internátní z Prievidze. Vítězové ale byli nakonec všichni.

Jak uvedla H. Václavíková, děti se každoročně na soutěž těší, v Ostravě se setkávají s kamarády a Naše Evropa jim přináší spoustu zážitků a poznání. A to je důležitější než medailová umístění.

THE EUROPEAN DISABILITY DAYS WERE CLOSED BY KNOWLEDGE QUIZ

International knowledge quiz Our Europe for children and youth from special schools from Czech Republic, Slovakia and Poland was last event of 20th jubilee of European Disability Days in Ostrava.

Fifth year of this quiz was aimed at European countries gastronomy. Same as in past years, children started very actively and with effort. „Twelve teams have arrived and I can tell that everyone was incredibly skilful. We are very happy every year,

that those children, despite their disabilities, refuse help of adults with competition, want to do tasks on their own and cooperate very nice.“ Said representative of Kpt. Vajda Elementary school in Ostrava Zábřeh Hana Václavíková, who prepares competition.

Knowledge part examined children for example from geography, when they had to fill states and their capitals into blind map, in practical art part, they focused on drafted state's typical

meal. „They could draw on paper plates, stick textile or cardboard there, so they made meal typical for each state. There was a pizza as well as pork with dumpling and cabbage.“ Added Václavíková.

First place was won by team from High, Elementary and Nursery School Třinec, second place was gained by children from Katowice Special School of Jan Pavel II. and third place was taken by Special Boarding School from Prievidza.

Everybody was a winner in the end – as said by H. Václavíková, children look forward to this competition every year, they meet with friends in Ostrava and Our Europe brings them many experiences and knowledge. And that's more important than medal positions.

Záštitu nad XX. ročníkem EDH převzal primátor statutárního města Ostravy Petr Kajnar.

OSTRAVA!!!

ASOCIACE TRIGON

SKAUTSKÁ 1045

708 00 OSTRAVA-PORUBA

WWW.ASOCIACETRIGON.EU